

Aan de leden van de raad

Datum : 24 januari 2023
Zaaknummer : 1102
Contactpersoon : Jeanette Krol
Telefoonnummer : 026 3774312

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo over Burgerparticipatie Prins Hendriksraat & Parkstraat

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid G.A.A. Luurssen van de fractie Forum voor Democratie heeft ons bij brief, ingekomen 16 december 2022, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 over de [Burgerparticipatie Prins Hendrikstraat & Parkstraat](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

- I. Is het college ervan op de hoogte dat bewoners in het Spijkerkwartier totaal niet te spreken zijn over de vorm en invulling van het burgerparticipatieproces in het Spijkerkwartier, dat dit zelfs leidt tot geëmotioneerd weglopen van bewoners tijdens bijeenkomsten, dat men spreekt over een vertrouwensbreuk, een toneelspel van burgerparticipatie en autoritaire bestuursstijl?*
 - a. Hoe reflecteert het college op deze gang van zaken?*
 - b. Hoe voorziet het college om in het vervolg dit te verbeteren?*
 - c. Is het college met FVD eens dat deze trend (zie Schaapsdrift e.o.) schadelijk kan zijn voor de reputatie als lokale overheid?*

Het is ons gebleken dat een aantal bewoners uit het Spijkerkwartier niet gelukkig is met het participatieproces rond de twee genoemde projecten en dat vinden we spijtig. Daarnaast hebben we kennis genomen van de brief gericht aan uw raad.

- a.** Het college hecht zeer aan burgerparticipatie en is daar ook bij deze projecten serieus mee aan de slag gegaan. We hebben input van bewoners opgehaald en hebben naar mogelijkheden gezocht om deze in te passen binnen de kaders waaraan we als gemeente gehouden zijn.

Prins Hendrikstraat

De huidige inrichting van de Prins Hendrikstraat voldoet niet meer aan de richtlijnen van nu. Met name de toegankelijkheid voor mindervaliden en de (fiets)veiligheid zijn nu onvoldoende. Om de bewoners van de Prins Hendrikstraat te betrekken bij de beoogde herinrichting, hebben we de afgelopen periode zes bewonersavonden georganiseerd. Tijdens het participatieproces gaf een deel van de bewoners aan graag de knik in de straat te behouden. Zij hebben hier zelf een schets van gemaakt, die de gemeente heeft laten uittekenen. Na de vijfde bewonersbijeenkomst bleek dat de straat met knik niet zou voldoen aan onze basiseisen voor veiligheid en toegankelijkheid. Dit maakt dat het helaas onwenselijk is om dit ontwerp te realiseren. Daarnaast hebben we een tweede ontwerp met knik uitgewerkt, dat wel voldeed aan de genoemde basiseisen. Dit zou echter ten koste gaan van een groot aantal parkeerplaatsen. Met het oog op de hoge parkeerdruk in de wijk heeft dit ontwerp evenmin draagvlak bij de bewoners. In december 2022 hebben we aan de bewoners per brief kenbaar gemaakt dat we hadden besloten de rechte variant te gaan realiseren waarbij aan de richtlijnen wordt voldaan en waarbij het aantal parkeerplekken met vier zou afnemen. In deze brief werd tevens een bewonersavond op 17 januari aangekondigd.

Deze avond was bedoeld om de detailuitwerking van het gekozen ontwerp met de bewoners te bespreken. Naar aanleiding van de protestbrief en andere signalen uit de wijk is bij deze bijeenkomst opnieuw over verschillende varianten gesproken. De bewoners hebben deze avond ook een nieuwe variant gepresenteerd waarbij de knik behouden blijft en er 9 parkeerplaatsen minder gerealiseerd kunnen worden. Hiervoor leek bij de aanwezige bewoners wel draagvlak te zijn. Deze variant gaan we nu toetsen aan onze uitgangspunten en normen.

Op de bewonersavond heeft verantwoordelijk wethouder Roelofs aangegeven deze variant serieus in overweging te zullen nemen en binnen een maand een besluit te nemen over de te realiseren variant. Daarnaast zijn we in het kader van maatwerk in gesprek met twee inwoners met een invalideparkeerplaats.

Het college wil dat Arnhemmers prettig kunnen leven in hun eigen wijk. Het is dus belangrijk dat inwoners mee kunnen denken over hun eigen leefomgeving. Tegelijkertijd hebben we als gemeente de verantwoordelijkheid om bij herinrichtingen – waar nodig en mogelijk – de veiligheid en toegankelijkheid te verbeteren. We maken als college daarom een afweging in de wensen van de bewoners van de straat en de overige belangen en eisen, namelijk toegankelijkheid, veiligheid, leefbaarheid en vergroening, in het ontwerp van de herinrichting. Daarbij beseffen we dat de wensen, belangen en eisen soms kunnen schuren. Het is vervolgens aan het college om een afweging te maken in het algemene belang van Arnhem. We zullen de bewoners en uw raad informeren over de gemaakte keuze.

Parkstraat

Ook met de bewoners van de Parkstraat is er sprake van een intensief participatieproces, waarbij we gekeken hebben hoe we tegemoet kunnen komen aan de wens om de bestaande bomen zo veel mogelijk te behouden. Dit lichten we verder toe in antwoord op vraag IV.

b. Het college is voortdurend bezig het participatieproces verder te verbeteren. Hiervoor hebben we het Arnheems Stappenplan Participatie (uit april 2022) ontwikkeld. Ook leren we van de opgedane ervaringen.

We zien wel dat er ruimte is voor verbetering met name in hoe we het participatieproces invullen. Daarom is dit stappenplan ook opgesteld.

c. Volgens het college is de reputatie van de gemeente erbij gebaat als er bij projecten allereerst sprake is van duidelijke communicatie over het project. Als gemeente moeten we duidelijk in beeld brengen wat de wensen van bewoners zijn, zodat we daar zo veel mogelijk rekening mee kunnen houden. Tot slot is het van belang dat er uiteindelijk een duidelijke afweging wordt gemaakt waarin alle wensen en belangen worden meegewogen. Over deze afweging moet duidelijk gecommuniceerd worden.

- II. *Is het college het ermee eens dat burgerparticipatiebijeenkomsten een ander doel hebben dan informatiebijeenkomsten.*
- a. *Dat burgerparticipatie alleen zin heeft als er daadwerkelijk geluisterd wordt naar bewoners en er zo maximaal mogelijk tegemoet wordt gekomen aan hun wensen uiteraard binnen de 'wettelijke' kaders.*
 - b. *Dat deze kaders ook vooraf duidelijk gecommuniceerd moeten worden aan bewoners zodat hierover geen onduidelijkheid kan ontstaan (normen versus aanbevelingen).*

Een informatiebijeenkomst is ook een vorm van participatie die, afhankelijk van de situatie, kan worden ingezet. Bij de genoemde projecten is zeker niet alleen sprake geweest van informatiebijeenkomsten maar zijn ook de wensen uit de wijk opgehaald. Over deze wensen zijn ook gesprekken gevoerd.

a. Burgerparticipatie heeft inderdaad alleen zin als er daadwerkelijk geluisterd wordt naar bewoners. Dat is ook zeker wat we doen. Voor de gemeente is het van cruciaal belang om kennis te nemen van de wensen van Arnhemmers zodat deze kunnen worden meegenomen in de belangenafweging in een project. Dit maakt een afweging tussen de verschillende belangen voor de hele stad beter mogelijk. Ook proberen we hier invulling aan te geven indien dat past binnen de kaders van het project. Zo zijn er in het participatieproces voor de Prins Hendrikstraat inmiddels zes bewonersavonden geweest en zijn er acht verschillende ontwerpvarianten uitgewerkt. Ook is er individueel contact geweest met de twee bewoners die beschikken over een invalideparkeerplaats.

b. We zijn het met u eens dat vooraf zo veel mogelijk duidelijk moet zijn welke ruimte er is voor inbreng van bewoners. Het staat bewoners vrij om wensen te uiten of toe te lichten. Het is dan nog steeds aan de gemeente om deze wensen af te wegen tegen overige belangen. In het beste geval zijn de wensen van bewoners in lijn met de overige belangen in een project. Soms kunnen deze belangen schuren. Dan is het alsnog aan de gemeente om hier een afweging in te maken

- III. *Hoe reflecteert het college de gebrekkige aanwezigheid van wethouders op contentieuze bewonersavonden waar soms moeilijke keuzes dan wel berichtgeving wordt overgebracht?*

- a. *Waarom zijn de bewoners van de Parkstraat niet vooraf op de hoogte gesteld van de aanwezigheid van wethouder Roelofs op 29 november 2022.*
- b. *Is het college met ons eens dat deze informatieverstrekking wel degelijk belangrijk is en wilt het college tevens toezeggen dit ook voortaan kenbaar te maken bij de genodigden?*

a. Op het moment van het opstellen van een uitnodiging is (nog) niet altijd duidelijk of een wethouder aanwezig kan/zal zijn bij de betreffende bewonersavond.

b. Het college is het met u eens dat informatie over de aanwezigheid van een wethouder relevant kan zijn. Het streven is om de komst van leden van het college van te voren aan te kondigen. Dat kan door agendatechnische redenen alleen niet altijd worden gegarandeerd. Het is voor bewoners altijd mogelijk om een afspraak met een wethouder aan te vragen als daar behoefte aan bestaat.

IV. *Is het college zich bewust dat er in 2014 gesprekken zijn gevoerd met de wethouder van Burgsteden, diens woordvoerder en de projectleider van de Spijkerbuurt en dat daaruit expliciete toezeggingen zijn gedaan door de toenmalige wethouder waarover een feitelijke verslaglegging is vastgelegd waarin overeenstemming is bereikt tussen bewoners en gemeente waarop een memo naar de raad is gezonden?*

- a. *Als het college bekend is met de memo waarom kiest het college ervoor om deze toezeggingen te breken en hoe reflecteert het college op het breken van toezeggingen aan bewoners van de Spijkerbuurt?*
- b. *Is het college op de hoogte dat de argumenten die gegeven zijn tijdens de bewoners bijeenkomsten over bijvoorbeeld ASVV en de gezondheid van bomen adviezen zijn en geen ambtelijke noodzaak?*
- c. *Is het college het met ons eens dat het omwille van de adviezen dus een politieke keuze betreft? Zo ja, staat het college open voor het nakomen van toezeggingen?*
- d. *Kan het college de raad informeren en inlichten over de/enig verslaglegging (dus niet de memo) van de gesprekken tussen de gemeente en de Spijkerbuurt? En deze derhalve ook de raad doen toekomen. Zo nee, waarom niet?*

Het college is bekend met het memo waarop u doelt (memo is bijgevoegd als bijlage).

a. In 2014 zijn er afspraken gemaakt met de toenmalige wethouder over het behoud van de bestaande bomen bij de rioolvervanging, als dat technisch mogelijk zou zijn. Hierin zijn onder andere de volgende punten opgenomen.

“Er wordt zo omzichtig mogelijk gewerkt bij de vervanging van de riolering, zodat de bomen behouden blijven. Daar waar alsnog een boom uitvalt en waar in het verleden in het Spijkerkwartier uitgevallen bomen in de straten nog niet zijn teruggeplaatst, worden deze in het BGB-project herplant.”

Het in 2016 uitgevoerde proefvak heeft laten zien dat het technisch mogelijk is het riool te vervangen met behoud van de bomen, maar dat de verdere aftakeling van de bomen niet kan worden gestopt. Recenter onderzoek door bomendeskundige heeft aangetoond dat een groot deel van de bomen ziek is en geen hoge levensverwachting meer heeft. Van de oorspronkelijke dubbele bomenrij (57) Robinia's zijn er anno 2022 veel bomen uitgevallen (laatste jaren gemiddeld 1 uitvaller per jaar). Er zijn nog slechts 39 bomen over (9 westelijk van de Kastanjelaan en 30 in het oostelijk deel). Volgens het boomtechnisch rapport uit 2022 zijn de bomen in hoge mate structureel verzwakt. Dit leidt tot de conclusie dat we het beste de bestaande bomen kunnen kappen om bij de herinrichting nieuwe bomen te planten die passend zijn voor de situatie en met de juiste voorzieningen om zich langjarig te kunnen ontwikkelen. Het Bomen Kwaliteitsteam Arnhem (BKA) onderschrijft deze conclusie. We begrijpen echter wel dat dit teleurstellend is voor een deel van de bewoners, die destijds gestreden hebben voor het behoud van de bomen.

Er zijn op dit moment 6 bomen zonder zichtbare aantasting en met een toekomstverwachting van minimaal 10 jaar. We gaan de komende periode bekijken in hoeverre het mogelijk is om deze zes bomen zoveel mogelijk in te passen in het ontwerp, zodat deze niet gekapt hoeven te worden. We kunnen niet garanderen dat dit voor alle zes lukt.

Nu we in de Parkstraat het riool gaan vervangen – op sommige delen voor het eerst sinds 120 jaar – hebben we de mogelijkheid om de inrichting van de straat te verbeteren. Dit is in lijn met de Kastanjelaan waar dit is gebeurd in overleg met bewoners. Met deze noodzakelijke rioolvervanging en het overige groot onderhoud is er nu de kans om de straat zo in te richten dat we hier weer jaren mee vooruit kunnen en de Parkstraat weer een straat met allure wordt.

b. We zijn ons ervan bewust dat de argumenten waarop we ons besluit baseren niet altijd een wettelijke status hebben, maar dat het gaat om richtlijnen en adviezen en opgaven die u als raad geeft, bijvoorbeeld met betrekking tot toegankelijkheid.

Er is al jaren een tendens dat auto's breder en groter worden. De ASVV-aanbevelingen (Aanbevelingen Stedelijke Verkeersvoorzieningen) worden landelijk gebruikt voor de vormgeving van wegen. Deze aanbevelingen worden opgesteld door experts uit het vakgebied. In het geval van bliksschade aan auto's door kleine parkeerplaatsen, toetsen rechters bij rechtspraak dan ook vaak of deze aanbevelingen wel zijn toegepast en zo nee, of er gemotiveerd van wordt afgeweken. Met het oog daarop zien we het als een juridisch en financieel risico om de ASVV-richtlijnen voor parkeervakken naast ons neer te leggen. Met het volgen van de ASVV-richtlijnen werken we aan een toegankelijke en toekomstbestendige stad.

c. Het gaat hier om een bestuurlijke keuze. Het college wil zijn verantwoordelijkheid nemen in het belang van de veiligheid en toegankelijkheid van deze straat.

d. Uw vraag over de verslagen van gesprekken tussen de gemeente en de Spijkerbuurt is erg breed gesteld. We zijn al meer dan 10 jaar met de wijk in gesprek rond verschillende projecten in de openbare ruimte. Als u doelt op het overleg van 2 juli 2014 dan hebben we daar geen door de gemeente opgesteld verslag van terug kunnen vinden. De afspraken zijn weergegeven in de door u genoemde raadsmemo.

- V. *Heeft het college enige vorm van contractuele dan wel financiële afspraken/toezeggingen of vastleggingen met partijen (b.v. bouwbedrijven, aannemers, NGOs, Provincie) over de herinrichting van de Prins Hendrikstraat en Parkstraat vóór de start van het participatieproces (1 juni 2022). Zo nee, zijn die er tot op heden wel?*

Er is een raamcontract met een aannemer op basis waarvan we werkzaamheden uit kunnen laten voeren in de Prins Hendrikstraat en Parkstraat. Deze aannemer voert nu al werkzaamheden uit in het noordelijk deel van de Prins Hendrikstraat. Er is de optie om met deze aannemer verder te gaan in het zuidelijk deel. Hiervoor zijn echter nog geen verplichtingen aangegaan. Voor het zuidelijk deel Prins Hendrikstraat zijn al wel stenen en rioolbuizen ingekocht. Dit heeft te maken met levertijden die tot 6 maanden kunnen oplopen. Bovendien gaat het hier om stenen en rioolbuizen die ook in andere straten te gebruiken zijn. Het voornemen is om na de komende bewonersavond van 17 januari de aannemer Dostal opdracht te geven voor het zuidelijke deel van de Prins Hendrikstraat. Voor de Parkstraat is nog geen verplichting/ inkoop of contractvorming aangegaan met een partij.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage:

- Memo afspraken Spijkerkwartier 2014